

را در قالبی واضح و روشن به مردم عرضه کنیم تا دقیق متوجه شوند که چه می‌گوییم، یعنی قالب‌های اطلاع‌رسانی که مردم را درگیر خود کند، مثل اینفوگرافی.

برای مقابله با شایعات موجود دربارهٔ واکسن، چه تاکتیک‌هایی را در قالب کارزار رسانه‌ای را پیشنهاد می‌کنید؟

حُب، بستگی به آن شایعه دارد. مردم به دلایل متفاوتی یک شایعهٔ واحد را باور می‌کنند. اما یک کارزار اطلاع‌رسانی محض لزوماً نمی‌تواند نگرش آن‌ها را تغییر دهد. رساندن اطلاعات درست لازم است، ولی به چیزی بیش از آن نیاز است چون مردم ممکن است تألمات، نگرانی‌ها یا تجربه‌های ناخوشایند دیگری داشته باشند.

لطفاً مثال می‌زنید؟

یک مثال خوب، کارزار واکسیناسیون فلج اطفال در هند بوده که مدت‌ها پیش اتفاق افتاد اما به نظر درس آموز است. در آنجا، شایعات زیادی وجود داشت که واکسن فلج اطفال بچه‌ها را عقیم می‌کند. ما به آنجا رفتیم و در برخی اجتماع‌هایی که این شایعات رواج داشت تحقیق کردیم. از آن‌ها پرسیدیم فارغ از این، چه نگرانی دیگری دارید؟ چه چیزی اذیتتان می‌کند؟ به چه چیزی نیاز دارید؟ وقتی مشغول گفت‌وگو با مردم شدیم، و وقتی وضعیت آن‌ها را بهتر درک کردیم، دیدیم که مسئله‌شان آن قدرها هم آن شایعه نبوده.

آن‌ها خوش‌شان نمی‌آمد که مردان به بچه‌هایشان واکسن بزنند. همچنین می‌خواستند زنانی از روستای خودشان به بچه‌ها واکسن بزنند، نه کسانی که از مثلاً دهلی آمده بودند. آن‌ها می‌خواستند که تمرکز واکسیناسیون در جایی آشنا و نزدیک خودشان باشد تا اگر مشکلی یا واکنشی پیش آمد، بتوانند سراغشان بروند.

از قضا، وقتی وظیفهٔ واکسیناسیون را به زنان محلی واگذار کردیم، آن شایعات از بین رفتند. اگر فقط به این بسنده می‌کردیم که بگوییم واکسن بچه‌ها را عقیم نمی‌کند، اما متصدیان واکسیناسیون کماکان از جاهای دیگری می‌آمدند و مردان بودند، وضعیت هیچ تغییری نمی‌کرد بلکه آن‌ها عصبانی‌تر هم می‌شدند.

آیا شما شخصاً مطمئن هستید که واکسن کرونا ایمن است؟

بله. به نظر کارنامهٔ خارق‌العاده‌ای داشته. الان در دنیا ده میلیارد نفر واکسن کرونا (واکسن‌های مختلف) زده‌اند. این یک رخداد تاریخی بی‌سابقه است که چنین حجم وسیعی در چنین مدت کوتاهی واکسن یک بیماری را بزنند. و شگفت‌انگیز است که عوارض جانبی‌اش بسیار کم بوده‌اند.

همین کوتاه بودن مدت تجربهٔ واکسن شاید باعث نگرانی برخی افراد شود.

حُب، مسألهٔ بروز عوارض جانبی، ترکیبی از جمعیت به علاوهٔ زمان است. در آزمایش‌های بالینی متعارف واکسن‌ها، مثلاً چندده، چندصد یا چندهزار نفر واکسن می‌گیرند و بررسی می‌شوند. در مورد واکسن کرونا، روندی را که به صورت معمول طی ده یا بیست سال بُخ می‌دهد، در مدتی بسیار کوتاه فشرده کرده‌ایم. ولی میلیاردها نفر این واکسن را دریافت کرده‌اند و عوارض جانبی‌اش بسیار کم بوده‌اند. همین، از منظر علمی، اقتناع‌کننده است.

نهایتاً، دربارهٔ آن‌هایی که به دلایل مذهبی از زدن واکسن خودداری می‌کنند، چه می‌توان کرد؟

حُب، گاهی ما فرض می‌کنیم دلایل‌شان مذهبی است اما در حقیقت دلیل دیگری دارند. مثلاً در شمال لندن، اجتماعی از یهودیان ارتدوکس زندگی می‌کنند. نرخ واکسیناسیون سرخک در آن‌ها بسیار پایین بود و تصورمان این بود که دلایل مذهبی دارد. اما وقتی سراغ مادران رفتیم و صحبت کردیم، متوجه شدیم مسئلهٔ اصلی‌شان با واکسن